

Riktlinjer för hantering av cykeltrafik under byggskedet i Göteborg

Version 1.2, antagen av KomFram Göteborgs ledningsgrupp 2016-06-01, rev 2025-10-22

"Cykla igenom överskådligt och med god kvalitet"

Dokumenttitel: Riktlinjer för hantering av cykeltrafik under byggskedet i Göteborg

KomFram Göteborg rapport: 2016:01

Ansvarig: Västtrafik, Trafikverket och stadsmiljöförvaltningen, Göteborgs Stad

Kontaktpersoner inom Göteborgs Stad:

Utvecklingsledare cykel, stadsmiljöförvaltningen, Hanna Ljungblad, hanna.ljungblad@stadsmiljo.goteborg.se
Trafiksamordning, stadsmiljöförvaltningen och exploateringsförvaltningen,
trafiksamordning@stadsmiljo.goteborg.se.

Innehållsförteckning

1. INLEDNING	2
Riktlinjens målgrupp	2
Riktlinjen som stödjande dokument	2
3. CYKELVÄGNÄTET I STADEN	3
Prioriterat cykelvägnät	3
Projekt som påverkar det prioriterade cykelvägnätet	3
4. OMLEDNINGAR UNDER BYGGSKEDET	4
Typer av omledning och omledningens standard beroende av varaktighet	4
Det prioriterade cykelnätet	4
Övrigt cykelvägnät	4
Genhet och genhetskvot	5
Omledningens kvaliteter	5
5. ARBETSGÅNG, SAMRÅD OCH ANSVARSUPPDELNING	7
Trafikföringsprinciper	7
Samråd/samverkan med andra projekt, väghållaren och KomFram	7
Ansvarsuppdelning	7
Kontakt	8

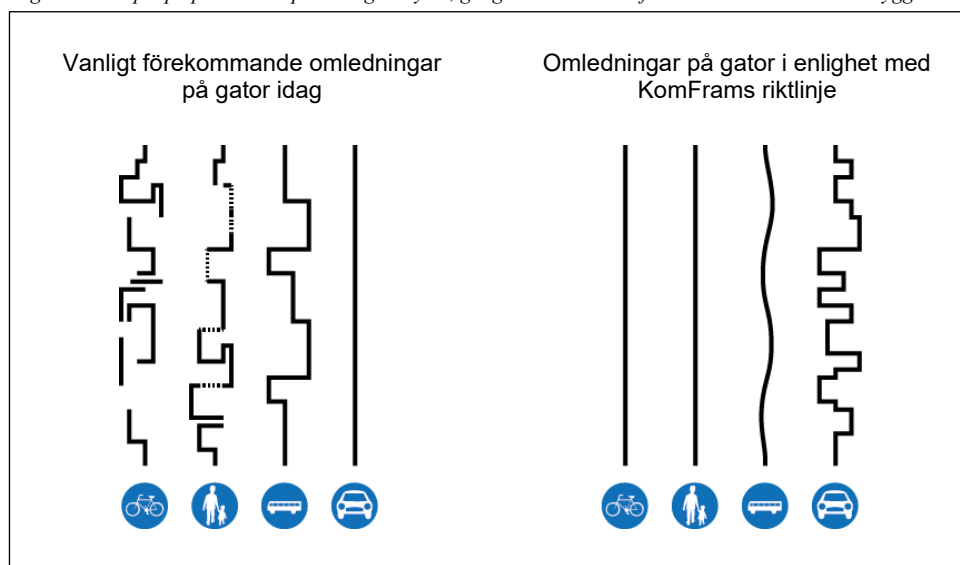
1. INLEDNING

Riktlinjer för trafikslaget cykel är framtagen av Trafikkontoret, Göteborgs Stad på uppdrag av KomFram. Riktlinjen antogs av ledningsgruppen för KomFram 2016-06-01, och gäller tills vidare. Stadsmiljöförvaltningen, Göteborgs Stad ansvarar för eventuella uppdateringar efter beslut av KomFram.

Den övergripande strategin för hur projekten ska arbeta med cykeltrafik under byggskedet är baserad på principen: "Cykla igenom överskådligt och med god kvalitet".

Symbolbild: Prioriterade trafikslag vid omledning på Göteborgs gator.

Figur 1. Exempel på prioriterad planering av cykel, gång och kollektivtrafik i centrala staden under byggtiden

(källa: www.copenhagenize.com).

Riktlinjens målgrupp

Riktlinjen riktar sig till **projektledare** för investerings-, exploaterings-, drift- och underhållsprojekt och är gemensam för Trafikverket, Göteborgs Stad samt Västtrafik. Riktlinjen ska beaktas för samtliga trafikstörande projekt i Göteborg – oberoende av organisation och finansiering.

Riktlinjen som stödande dokument

Riktlinjen är ett stödande dokument som ger råd och hjälp till projekten. Riktlinjen fokuserar på hur **cykeltrafikens framkomlighet och säkerhet** upprätthålls i samband med ombyggnationer.

3. CYKELVÄGNÄTET I STADEN

Prioriterat cykelvägnät

Under byggtiden har ett prioriterat cykelvägnät pekats ut, se kartlager i KomFram Huvudtidplan¹. På det prioriterade cykelvägnätet är det extra viktigt att skapa god och säker framkomlighet. Cyklisterna ska ges möjlighet att *”Cykla igenom överskådligt och med god kvalitet”*. Det ska **alltid finnas en cykelbar sammanhängande väg med tillräcklig kapacitet** utifrån det faktiska och förväntade flödet.

Projekt som påverkar det prioriterade cykelvägnätet

Redan i beställning av projekt som påverkar det prioriterade cykelvägnätet ska det i förutsättningarna, internbeställningar eller likande framgå att extra hänsyn ska tas till det prioriterade cykelvägnätet.

¹ <https://komframhuvudtidplan.stadsmiljo.goteborg.se/>

4. OMLEDNINGAR UNDER BYGGSKEDET

Typer av omledning och omledningens standard beroende av varaktighet

- **Tillfälliga omledningar:** Omledning som varar upp till 8 månader.
- **Permanent omledningar:** Omledning som varar 8 månader eller längre.
- **Permanent slutlösningar:** Omledning som efter färdigställande av projektet kommer vara kvar som permanent cykelväg.

Projekten bör sträva mot permanenta omledningar eller slutlösningar då varaktiga och stabila omledningar är att föredra. Projekten bör blicka framåt och planera för ökade cykelflöden, inte minst vid permanenta omledningar.

Samråd med väghållaren ska alltid hållas för att lämplig standard ska uppnås. Gällande drift och underhåll på omledningen ska utgångspunkt vara att drift- och underhåll ska hålla minst samma standard som på den ordinarie, befintliga cykelvägen.

Det prioriterade cykelnätet

Den **tillfälliga omledningens standard** ska ha minst samma kvalitéer och därigenom planeringsprinciper i form av exempelvis bredder, belysning, beläggning och trafiksäkerhet, som befintlig cykelväg. Att erbjuda bättre funktionskrav än dagens kan vara att föredra och eftersträva.

Den **permanent omledningens standard** ska ha de kvalitéer och därigenom planeringsprinciper i form av exempelvis bredder, belysning, beläggning och trafiksäkerhet som den nätklass som cykelvägen har enligt Göteborgs Stads cykelprogram.

Vid **permanent slutlösningar** är samråd med väghållaren viktigt så att cykelvägen anpassas efter framtida behov. Om cykelvägen är kommunal ska de funktionskrav och därigenom planeringsprinciper i form av exempelvis bredder, belysning, beläggning och trafiksäkerhet, som den nätklass som cykelvägen enligt Göteborgs Stads cykelprogram, uppfyllas.

Övrigt cykelvägnät

Den **tillfälliga omledningens standard** ska uppfylla de minimikrav som finns i gällande regelverk. Att erbjuda bättre funktionskrav än minimikraven är givetvis att föredra och eftersträva.

Den **permanent omledningens standard** ska ha samma kvalitéer och därigenom planeringsprinciper i form av exempelvis bredder, belysning, beläggning och trafiksäkerhet, som befintlig cykelväg. Att erbjuda bättre funktionskrav än dagens kan vara att föredra och eftersträva.

Vid **permanent slutlösningar** är samråd med väghållaren viktigt så att cykelvägen anpassas efter framtida behov. Om cykelvägen är kommunal ska de funktionskrav och därigenom planeringsprinciper i form av exempelvis bredder, belysning, beläggning och trafiksäkerhet, som den nätklass som cykelvägen enligt Göteborgs Stads cykelprogram, uppfyllas.

	Standard på tillfällig omledning (< 8 månader)	Standard på permanent omledning (> 8 månader)	Permanent slutlösning på cykelväg med kommunal väghållare
Generella standard- och funktionskrav för omledning	Minimikrav enligt gällande regelverk Arbete på gata/Arbete på väg	Minst samma kvalitéer som befintlig cykelväg	Funktionskrav enligt Göteborgs Stads cykelprogram
Standard- och funktionskrav för omledning på det prioriterade cykelnätet	Minst samma kvalitéer som befintlig cykelväg	Eftersträva kvalitéer i enlighet med Göteborgs Stads cykelprogram	

Genhet och genhetskvot

Cyklister cyklar helst den kortaste sträckan mellan två punkter. Det är därför viktigt att omledningarna blir så gena som möjligt. Generellt brukar genhetskvoten beräknas utifrån cyklistens verkliga väg dividerat med fågelavståndet. I samband med omledningar används i denna riktlinje följande definition av genhetskvot:

FAKTISKA AVSTÅNDET PÅ EN EV. OMLEDNING MELLAN TVÅ PUNKTER

CYKELVÄGENS ORDINARIE FAKTISKA AVSTÅND MELLAN DESSA PUNKTER

Genhetskvoten bör beräknas mellan två punkter som ligger på varsin sida av byggområdet och på ca 2 km avstånd från varandra. Genhetskvoten bör inte överstiga 1,25. Undantagsvis kan kvoter över 1,25 godtas, detta då en längre omledningsväg innebär högre trafiksäkerhet, ökad trygghetskänsla eller likande. Vid genhetskvot större än 1,25 ska samråd ske med väghållaren. Bidrar omledningen till systempåverkan ska väghållaren lyfta detta till KomFram.

Omledningens kvaliteter

Framkomlighet

- Omledningar ska vara gena och sammanhängande utan avbrott och tvära svängar (anpassning efter dagens last- och godscyklar).
- Omledningen ska upplevas legitim och ha godtagbar kvalitet. Cyklister kan annars välja vägar som inte är säkra.

Orienterbarhet

- Omledningen ska vara relativt stabil och oföränderlig. Det betyder att tillfälliga lösningar ska vara så långvariga som möjligt.
- Vägvisning (skyltning, vägmarkering och/eller information) ska, oavsett siktförhållande, vara synlig från alla körriktningar och ska finnas vid varje vägval. Det är av stor vikt att projektet samråder med andra projekt i sitt närområde så att vägvisningen hänger ihop.
- Omledningen ska vara enkel och logisk så att cyklisten förstår hur och var man förväntas köra. Cyklisterna ska aldrig hamna i otydliga trafiksituationer. Såväl vuxna som barn ska lätt kunna orientera sig genom bygget och till och från anslutningar.

Trygghet

- Omledningsvägarna ska upplevas säkra och trygga dygnet runt. Detta innebär att belysningen är tillfredställande, att det inte finns skymmande växtlighet och att omgivningen är överskådlig.

Trafiksäkerhet

Att erbjuda trafiksäkra omledningar är av högsta prioritet, vilket innebär att:

- När cyklister leds om från cykelbana ska dessa separeras från motorfordon². I de fall där cyklister vanligtvis färdas i blandtrafik behöver inte detta tillgodoses. I de fallen motortrafik leds om till annan väg med blandtrafik kan separering vara aktuellt.
- Fotgängare och cyklister ska i möjligaste mån separeras. Separeringen ska vara tydlig. På de ställen gående och cyklister tvingas att samsas om utrymmet är det av stor vikt att det är tydligt markerat.
- Antalet korsningspunkter minimeras och trafiksäkras. Det är viktigt att samråda med väghållaren för att hitta en bra balans mellan konfliktpunkter, trafiksäkerhet, framkomlighet och genhet. Projektet ska tänka igenom alla typer av konflikter som kan inträffa, dvs. cyklisternas konflikter med biltrafik, näringslivets transporter, gående, kollektivtrafik, annan cykeltrafik eller byggtrafik. Med trafiksäkra passager och korsningspunkter menas bland annat att dessa hastighetssäkras mot andra trafikantgrupper och att exempelvis belysning är tillfredställande.
- Om det inte går att skapa en tillräckligt trafiksäker miljö eller om projektet tvingas göra avsteg från strategin att leda igenom cykeltrafiken ska samråd ske med väghållaren. Bidrar omledningen till systempåverkan ska väghållaren därefter lyfta avsteget till KomFram.
- Ytor ska vara jämna och det ska inte finnas risk att köra ner i gropar eller potthål. Nivåskillnader ska jämnas ut.
- Det ska inte finnas hinder på eller nära invid omledningen.
- Arbetsfordon ska inte parkeras på cykelvägar (gäller både på permanenta, befintliga cykelvägar och på omledningar).

Ha god komfort

- Ytmaterial ska vara jämna samt ha god avrinning och friktion året om.

² Avser inte moped klass II

5. ARBETSGÅNG, SAMRÅD OCH ANSVARSUPPDELNING

Trafikföringsprinciper

För att trygga tillgängligheten för cyklister genom byggområden ska trafikföringsprinciper för cykel tas fram. Detta görs genom att projektet följer det av KomFram framtagna dokumentet *"Instruktion Trafikföringsprinciper"*. Det ska anges tydligt var cykel blandas med andra trafikslag.

Dokumentet *"Instruktion Trafikföringsprinciper"* finns att hämta digitalt på:

- [TH kap 12CE1.11](#)

Teknisk handbok (TH) finns att läsa digitalt på www.goteborg.se

Samråd/samverkan med andra projekt, väghållaren och KomFram

Samråd mellan projekten och väghållaren ska ske på ett tidigt stadi, innan upphandling av konsult/entreprenör. Om det av platsspecifika förutsättningar inte går att leda cyklisterna genom byggområdet ska samråd hållas med väghållaren. Bidrar omledningen till systempåverkan ska väghållaren därefter lyfta avsteget till KomFram.

Långa sträckor där flera projekt ligger i anslutning till varandra eller på annat sätt påverkar varandra måste projekten samordna sig och gemensamt utreda omledning. Det är av stor vikt för cyklisterna att framkomligheten mellan projektens geografiska gränser fungerar och håller jämn standard och att sidbyten undviks. KomFram har en roll som samordnande och koordinerande och att involvera KomFram när flera projekt behöver samordna sig på samma stråk är av stor vikt.

	Samråd/samverkan mellan projekt, väghållare och KomFram
Väghållaren	"Vanliga samråd" – standard, konfliktpunkter, parkering, osv.
KomFram	Då samverkan med kringliggande projekt inte fungerar. Trafikföringsprinciper för cykel.
Väghållaren samt KomFram	Vid omledningar utanför byggområdet. Vid genhetskvalitet över 1,25. Bidrar omledningen till systempåverkan lyfter väghållaren detta till KomFram.

Ansvarsuppdelning

Projektet

- Projektet ansvarar för att de framtagna strategierna inom denna riktlinje följs.
- Projektet ansvarar för att ta fram trafikföringsprinciper och att dessa delges väghållaren.
- Projektet ansvarar för att samverkan med projekt i närområdet sker.
- Projektet ansvarar för att egna linjens regelverk följs.

KomFram

- KomFram skapar en gemensam bild och initierar vid behov dialog mellan berörda projekt och parter för att göra förändringar i tid eller rum.
- KomFram ger stöd i att säkerställa att de trafikföringsprinciper som tas fram i projekten uppfyller beslutade riktlinjer och prioritering för hur trafikslagen ska hanteras i byggskedet.

Kontakt

Göteborgs Stad

Vid frågor om tidiga skeden (planeringskedet) samt vid övergripande frågor om cykeltrafik kontaktas:

Utvecklingsledare cykel, stadsmiljöförvaltningen, Hanna Ljungblad,
hanna.ljungblad@stadsmiljo.goteborg.se

Vid frågor om trafikföringsprinciper kontaktas: *Trafiksamordning, stadsmiljöförvaltningen och exploateringsförvaltningen,* trafiksamordning@stadsmiljo.goteborg.se

Vid projektspecifika frågor om byggskedet kontaktas:

Trafikreglerare, stadsmiljöförvaltningen,
ta@stadsmiljo.goteborg.se

Vid frågor om stadsmiljöförvaltningens regelverk för Arbete på gata kontaktas: *Arbete på gata (APG), stadsmiljöförvaltningen,*
apg@stadsmiljo.goteborg.se

Trafikverket

Vid frågor om tidiga skeden (planeringskedet) samt vid övergripande frågor om cykeltrafik kontaktas:

Trafikkoordinering.vast@trafikverket.se

Västtrafik

Vid projektspecifika frågor om byggskedet kontaktas:

Projektledare tillfälliga omläggningar,
trafikomlaggning@vasttrafik.se